

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شورای عالی حوزه علمیه قم
مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران
حوزه علمیه فاطمیه (سلام الله علیها) شهرستان زابل
تحقیق پایانی سطح (۲) کارشناسی

عنوان:

آموزه های اخلاقی تربیتی سوره نساء

استاد داور:

حجت الاسلام و المسلمین غلامرضا شهرکی فلاح

استاد راهنما:

سرکار خانم زینب پودینه زابلی

پژوهشگر:

حمیده گلزاری نسب

سپاس و ستایش خدای جل و جلاله را، که آثار قدرت او بر چهره روز روشن، تابان است و انوار
حکمت او در دل شب تار، دُر فشان.
آفریدگاری که خویشان را به ما شناساند و درهای علم را بر ما گشود و عمری و فرستی عطا
فرمود تا بدان، بنده ضعیف خویش را در طریق علم و معرفت بیازماید.

تقدیم به:

روح پر فتوح امام (رحمه الله علیه) و شهدای اسلام که با خون سرخشان درخت اسلام را آبیاری کردند.

و تقدیم به همسر و فرزندانم

همسرم که با قلبی آکنده از عشق و محبت، زمینه را برای آرامش و آسایش من فراهم کرد.

تقدیر و تشکر:

سپاس از استاد گرامی سرکار خانم پودینه، چرا که بدون راهنمایی ایشان تأمین این تحقیق
بسیار مشکل می نموده سپاس از پدر و مادرم که راهنمای من به سوی این مسری نورانی
بودند.

سپاس از همسرم که سالهاست مرا در رسیدن به مقصودم یاری نمود.

نتیجه گیری

یکی از سوره های قرآن کریم سوره ی مبارکه ی نساء است که در آن آموزه های اخلاقی و تربیتی فراوانی وجود دارد که به برخی از آن ها اشاره شد. انسان خردمند می تواند با تأمل و تدبیر در آیاتش راه را از بی راهه تشخیص دهد. برخی از آموزه ها ممکن است ناخودآگاه و به تدریج یا یکباره در فرد نمایان گردد مانند تکبر، که اگر در جامعه ای مردم، دچار فخر فروشی نسبت به یکدیگر شوند دیگر آن جامعه، روی خوشی را به خود نخواهد دید. در جامعه ای که مردم به عهد و پیمانی که می بندد، پای بند هستند و امانت را به موقع به صاحبش باز می گردانند، چنین جامعه ای، جامعه اسلامی است و مورد رضایت و پذیرش ائمه و اطهار و در رأس آن رضایت خداوند می باشد.

اگر همه ی افراد آموزه هایی را که فضیلت محسوب می شوند، در خود تقویت کنند و از آن ها تأثیر پذیرد و از رذائل اخلاقی و تربیتی دوری گزینند، آثار آن در جامعه نیز نمایان می شود و در نهایت به سمت رستگاری و عاقبت به خیری گام می نهد.

پیشنهادهات

در این تحقیق برخی از آموزه های اخلاقی و تربیتی سوره مبارکه نساء بررسی شد و به مطالعه ی آثار فردی و اجتماعی این آموزه ها نیز پرداخته شد، اکنون با توجه به این که بروز و ظهور این آثار در جامعه نیازمند شرایطی است، پیشنهاد ما این است که متصدیان امور جامعه، فرهنگ سازی لازم و مبلغین دین مبین اسلام، تبلیغ مورد نیاز را انجام دهند تا بتوان به این آموزه ها جامعه ی عمل پوشاند. در واقع مسئولین امر باید راهکارهای تحقق بخشیدن به این آموزه ها را انجام دهند تا دست به دست هم دادن جامعه را به جامعه ای پاک برای خود و نسل آینده تبدیل کنیم، از جمله می توان به این امر اشاره کرد:

- ۱- تشویق مردم به امر به معروف و نهی از منکر.
- ۲- برگزاری مراسم و سخنرانی مذهبی در سطح شهر برای عموم مردم.
- ۳- با توجه به اینکه بعضی ردائل اخلاقی بسیار رواج پیدا کرده، مانند تکبر، خیانت در امانت و ... قباحت این ردائل در قالب احادیثی از معصومین (علیهم السلام) به گوش مردم رسانده شود تا از عقوبت کار خود مطلع شوند.

فهرست منابع

- * قرآن کریم.
- * نهج البلاغه.
۱. بهرام پور، ابوالفضل، نسیم حیات، چاپ سوم، قم، انتشارات هجرت، ۱۳۸۲.
 ۲. بهشتی، محمد، آرای دانشمندان مسلمان در تعلیم و تربیت و مبانی آن، جلد ۲، چاپ اول، انتشارات وزارت امور خارجه، تهران، ۱۳۸۸.
 ۳. پیغمبری، محمدرضا، والدین آگاه، فرزندان دلخواه، چاپ نهم، انتشارات مرسل، قم، ۱۳۸۶.
 ۴. جباران، محمدرضا، درسنامه علم اخلاق (۲)، چاپ اول، انتشارات هاجر، قم، ۱۳۸۹.
 ۵. جوادی آملی، عبدالله، تفسیر تسنیم، ج ۲۱-۲۰-۱۸، چاپ دوم، انتشارات اسراء، ۱۳۸۹.
 ۶. حائری شیرازی، محمد، تربیت اسلامی، چاپ نمونه، انتشارات شمس، قم، ۱۳۸۶.
 ۷. حرانی، حسن بن علی، تحف العقول، (مترجم: علی اکبر غفاری)، ج ۲، چاپ دوم، انتشارات اسلامی، قم، ۱۴۰۴ هـ.ق.
 ۸. حسن زهی، کبری، امانت داری از دیدگاه قرآن و سنت، حوزه علمیه فاطمیه (سلام الله علیها) زابل، تحقیق پایانی سطح دو، ۱۳۹۴.
 ۹. خالقی، محمود، مائده آسمانی، چاپ اول، انتشارات دارالذکر، بی جا، ۱۳۸۸.
 ۱۰. رسولی محلاتی، هاشم، کیفر گناه و آثار و عواقب خطرناک آن، چاپ بیست و سوم، دفتر تبلیغات حوزه علمیه قم، ۱۳۸۸.
 ۱۱. سعیدیان، محسن، رساله ای در حقوق، چاپ اول، مشهد، انتشارات منیر، ۱۳۸۶.
 ۱۲. صفایی، علیرضا، توبه از دیدگاه قرآن و حدیث، چاپ دوم، قم، انتشارات نور العطیه، ۱۳۸۰.
 ۱۳. طباطبایی، محمدحسین، تفسیر المیزان، (مترجم: محمدباقر موسوی همدانی)، ج ۲، قم، انتشارات دارالعلم، ۱۳۴۴.

۱۴. عاملی، حر، وسایل الشیعه، (مترجم: محمدعلی فارابی)، ج ۹، ۱۲، چاپ اول، انتشارات مؤسسه آل بیت، قم، بی تا.
۱۵. عمید، حسن، فرهنگ فارسی عمید، چاپ ۸ و ۷، انتشارات امیرکبیر، قم، ۱۳۸۵.
۱۶. فرزادی، نسرین، آموزه های اخلاقی و تربیتی سوره ی احزاب، حوزه علمیه فاطمیه (سلام الله علیها) زابل، تحقیق پایانی سطح ۲، ۱۳۹۵.
۱۷. فلاح، محمد جواد، اخلاق همسایه داری و آپارتمان نشینی، چاپ اول، تهران، انتشارات کتاب نشر، ۱۳۹۲.
۱۸. قریشی، علی اکبر، صفات نیک، (مصحح: مهدی قریشی)، چاپ اول، انتشارات جهاد دانشگاهی واحد آذربایجان غربی، ارومیه، ۱۳۸۴.
۱۹. گوهری، اسماعیل، ارزش پدر و مادر، چاپ اول، تهران، انتشارات همای دانش، ۱۳۸۷.
۲۰. مجلسی، محمدباقر، بحارالانوار، (مترجم: سید جواد علوی)، جلد ۷۱، ۷۴، چاپ سوم، قم، انتشارات اسلامی، بی تا.
۲۱. محدثی، جواد، برکرانه شرح چهل حدیث امام خمینی (رحمه الله علیه)، چاپ پنجم، انتشارات هاجر، قم، ۱۳۹۳.
۲۲. محدثی، جواد، اخلاق معاشرت، چاپ پنجم، قم، انتشارات بوستان کتاب، قم، ۱۳۸۲.
۲۳. محمدبن یعقوب بن اسحاق، ابن جعفر، اصول کافی، (مترجم: جواد مصطفوی)، ج ۲، قم، انتشارات اسلامی، بی تا.
۲۴. محمدی ری شهری، محمد، میزان الحکمه، (مترجم: حمیدرضا شیخی)، جلد دوم، انتشارات دارالحديث، قم، بی تا.
۲۵. مصباح یزدی، محمدتقی، اخلاق در قرآن، چاپ چهارم، تهران، انتشارات مؤسسه آموزش و پژوهش امام خمینی (رحمه الله علیه)، ۱۳۸۰.

۲۶. معلمی، حسن، مبانی و معیارهای اخلاق، چاپ اول، قم، انتشارات هاجر، ۱۳۸۸.

۲۷. مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، چاپ بیستم، قم، انتشارات مروی، ۱۳۷۶.

۲۸. نیلی پور، مهدی، بهشت اخلاق، ج ۱ و ۲، چاپ پنجم، قم، انتشارات تحقیقاتی حضرت

ولی عصر (عج)، ۱۳۸۸.

۲۹. هاشمی رفسنجانی، اکبر، تفسیر راهنما، چاپ دوم، قم، انتشارات دفتر تبلیغات حوزه علمیه

قم، ۱۳۷۳.

۳۰. سایت:

www.tebyan.net